

Гузюк Олександр
Студент факультету економіки та управління
Науковий керівник: **Макара О. В.**
д.е.н., проф., Східноєвропейський національний університет
ім. Лесі Українки, м. Луцьк,

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Економічна безпека є складовою національної безпеки. Вона відображає причинно-наслідковий зв'язок між економічною могутністю країни, її воєнно-економічним потенціалом та національною безпекою.

У процесі визначення економічної безпеки національної економіки необхідно розмежовувати поняття національної та державної безпеки. Цікавими й конструктивними є підходи польських дослідників до визначення дефініції «економічної безпеки держави». К. Рачковський розглядає економічну безпеку держави як збалансований стан ендо- та екзогенного функціонування національної економіки, в якій виникає ризик порушень рівноваги, для зниження якого необхідна реалізація визначених і ухвалених організаційно-правових норм і стандартів, принципів соціального співіснування [1, с. 81]. К. Жукровська трактує економічну безпеку держави як умову гармонійного розвитку, що дає змогу будувати сталий добробут громадян держави. З точки зору макроекономічної безпеки – це стабільність зайнятості, низький рівень безробіття, передбачувані перспективи розвитку економіки, що характеризуються зниженням ліквідності. У мікроекономічному вимірі – це платоспроможність суб'єкта господарювання, бізнесу. В обох випадках мова йде про здатність збалансувати зобов'язання у зв'язку з потребами в середньостроковій перспективі [2, с. 47].

Державна безпека і національна безпека є однопорядковими поняттями з позиції горизонтальної структури, у вертикальній структурі державна безпека – один із рівнів національної безпеки. Національна безпека будь-якої держави – це системна категорія права, політичної економії та політології, тісно пов'язана з категоріями територіальної єдності й недоторканності, агресії та примусу, економічної незалежності та економічного суверенітету тощо.

Безпека підприємницької діяльності залежить від низки чинників. Шкоду інтересам підприємців може бути завдано у результаті несприятливої економічної політики держави, протиправних дій конкурентів, кризових явищ в економіці, непередбачених змін кон'юнктури ринку, стихійного лиха, надзвичайних подій, управлінської некомпетентності, соціальної напруги тощо.

Політика України виявилась нестійкою до зовнішніх перешкод, зокрема фінансові кризи викликали низку істотних проблем, що вплинули на розвиток підприємницької діяльності та економіки загалом: відсутність достатнього нагляду над функціонуванням фінансових установ, занадто малий потенціал вітчизняної промисловості, яка уможливорює глобальну експансію на зарубіжні ринки, занадто великі привілеї для деяких економічних агентів тощо. Така ситуація свідчить про те, що до питання економічної безпеки необхідно підходити інтегровано, ґрунтуючись на тотальному аналізі загроз та їх наслідків.

Для створення цілісної системи національних, економічних інтересів та їх ефективного функціонування насамперед необхідно: створити досконалу нормативну базу; проводити моніторинг національних економічних інтересів та їх моделювання; створити базу даних щодо національних економічних інтересів; забезпечити баланс національних економічних інтересів та їх гармонійне поєднання.

Список використаних джерел:

1. Raczkowski K. Percepcja bezpieczeństwa ekonomicznego i wyzwania dla zarządzania nim w XXI wieku / K. Raczkowski. Bezpieczeństwo ekonomiczne. Wyzwania dla zarządzania państwem, Wolters Kluwer, Warszawa, 2012. – 346 s.
2. Żukrowska K. Ekonomia jako sfera bezpieczeństwa państwa / K. Raczkowski, K. Żukrowska, M. Żuber. Interdyscyplinarność nauk o bezpieczeństwie, Difin, Warszawa, 2013. – 326 s.